

Број: 1789-24-ПЖС/14
Датум: 29.12.2014. године

Влада Републике Српске
Министарство просвјете и културе
Н/р министра, гдин др Дане Малешевић

Предмет: Осигурање дјецe од посљедица несретног случаја у школи

Поштовани,

Конвенција о правима дјетета обавезује државе потписнице да дјетету обезбиједe такву заштиту и бригу која је неопходна за његову добробит, те да у свим активностима које се тичу дјецe, без обзира да ли их предузимају јавне или приватне институције социјалног старања, судови, административни органи или законодавна тијела, најбољи интерес дјетета буде од првенственог значаја.¹

Осигурање ученика код друштва за осигурање, само је једна у низу активности усмјерена на заштиту дјецe и њихових интереса. Пријавом за примљеном у Институцију,² родитељ пита да ли је осигурање по закону обавезно, ко одлучује о избору друштва за осигурање, шта је доказ да дијете није уплатило 3 КМ за осигурање, а дијете тврди да јесте итд, што указује да питање осигурања дјецe од посљедица несретног случаја није у довољној мјери приближено онима на које се осигурање односи, прије свега дјеци и родитељима, а што доводи у питање најбољи интерес дјетета у овим активностима.

Законом је, између осталог, утврђено да директор школе обезбјеђује заштиту права ученика, заштиту здравља ученика и њихове сигурности у школи, те предузима мјере заштите права ученика.³

Закон о основном образовању и васпитању нема одредбе о осигурању ученика од посљедица несретног случаја. Осигурање ученика се годинама проводи на начин да школа на почетку школске године прибави понуде друштва за осигурање и закључи уговор о осигурању са оним друштвом које је најповољније. Саставни дио уговора је и списак осигураних ученика - ученици који су уплатили износ премије.

Закон о средњем образовању и васпитању утврђује у члану 129. да „школа може на почетку школске године од ученика наплатити партиципацију, а прикупљена средства ће користити за осигурање ученика, куповину свједочанстава, диплома, свесака и сл”. У средњим школама се, искуства из праксе потврђују, не прикупљају средства за осигурање ученика, већ се из средстава за партиципацију, коју школа може наплатити, обезбјеђује и осигурање ученика. Остала процедура јавног позива и избора осигуравајуће куће, као и закључења уговора о осигурању, је иста као у основним школама.

¹ Конвенција о правима дјетета, члан 3.

² Предмет број: 972-90-ПЖ/14

³ Закон о основном образовању и васпитању, „Службени гласник Републике Српске” број 74/08, 71/09, 104/11, 33/14, члан 129.

Без обзира што осигурање од посљедица несретног случаја по закону није обавезно, чињеница је да се оно реализује у великом проценту и у основним и средњим школама, питање је, да ли је успостављена пракса заиста у најбољем интересу дјетета.

Према Општим правилима осигурања осигурати се могу особе од навршене 14. до навршене 75. године живота. Особе млађе од 14 година и старије од 75 година могу бити осигуране само ако је то Посебним или допунским правилима предвиђено.

Осигуран случај је, према Општим правилима, догађај за који се закључује уговор о осигурању, а који мора бити будући, неизвјестан и независан од искључиве воље уговарача. Ризици покривени осигурањем могу бити: потпуни инвалидитет или смрт усљед незгоде, нарушено здравље које захтијева лекарску помоћ што укључује: трошкове лијечења и болнички дан.

Основни проблем је да родитељи и не знају да је дијете осигурано, а када знају, без обзира на ризике покривене осигурањем, родитељи вјерују да су дјеца осигурана 24 сата, сваки дан и цијеле године и онда када нису у школи, да је заштита потпуна, без обзира када и гдје се догодила незгода. Проблем настаје онда када се незгодни случај деси у школи и када не могу остварити права по том основу, тада се постављају питања - од којих ризика су дјеца осигурана, ко одлучује о избору друштва за осигурање и по којим критеријима, ко одлучује о ризицима покривеним осигурањем, да ли дијете које није уплатило износ осигурања остаје изван осигурања, зашто родитељи и не знају да њихово дијете није осигурано до момента када се деси несретни случај и сл.

Да би се дошло до одговора на бројна питања, Институција је заједно са Агенцијом за осигурање Републике Српске 12. новембра 2014. године организовала округли сто на тему „Осигурање ученика од посљедица несретног случаја у образовању“, коме су присуствовали представници основних и средњих школа.

Заједнички став свих учесника је да дјеца у образовном систему требају бити осигурана, али је неопходно да ресорно Министарство предузме потребне мјере и активности ради осигурања једнаког приступа школа овим активностима и стварања услова да сва дјеца, и под истим условима, имају право на осигурање од посљедица несретног случаја.

Тиме би се избјегле ситуације да, у једном броју школа, за дјецу која не уплате осигурање то уради школа тако да су сва дјеца под истим условима осигурана. У школама у којима то није пракса, дијете није осигурано јер није уплатило потребна средства, школа не зна да ли до уплате није дошло зато што дијете нема та средства, или зато што је већ осигурано или не жели осигурање, с тим у вези је и питање да ли дијете треба остати изван осигурања ако родитељи о томе нису дали свој став, ко је овлаштени уговарач осигурања и шта значи процедура која се проводи по Закону о јавним набавкама.

Министарство ће у року од 30 дана од дана пријема Препоруке, обавијестити Институцију о мјерама које су предузели.

С поштовањем,

Омбудсман за дјецу
др Нада Граховац

